

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om företagsrestrukturering och lagen om skuldsanering för privatpersoner samt till lagar som har samband med dem

Till lagutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om företagsrestrukturering och lagen om skuldsanering för privatpersoner samt till lagar som har samband med dem (RP 238/2021 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för utlåtande till lagutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Katri Aho, justitieministeriet
- specialsakkunnig Johanna Mäkitalo, justitieministeriet
- enhetsansvarig, ekonomi- och skuldrådgivare Virva Sirén, Helsingfors rättshjälpsbyrå
- ledande sakkunnig i indrivning Seija Kareinen, Skatteförvaltningen
- direktör, jurist Minna Backman, Garantistiftelsen sr
- expert Santeri Suominen, Finlands näringsliv rf
- jurist Lidia Blanco Sequeiros, Finanssiala ry
- chef för lagstiftningsärenden Tiina Toivonen, Företagarna i Finland rf
- professor Panu Kalmi.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- konkursombudsmannens byrå
- Konkurrens- och konsumentverket
- Börsstiftelsen i Finland
- Centralhandelskammaren
- Finlands Advokatförbund
- Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry
- Finlands Revisorer rf
- professor Tuula Linna

Utlåtande EkuU 17/2022 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund och mål

Bakgrunden till förslaget är EU:s direktiv om omstrukturering och insolvens (EU) 2019/1023. I lagen om företagssanering föreslås sådana bestämmelser om ett tidigt saneringsförfarande som direktivet förutsätter och som gäldenären kan ansöka om även om han eller hon ännu inte är insolvent utan bara löper risk att bli det. Direktivet ställer minimikrav också på skuldbefrielse för företagare som har gått i konkurs och på insolvensförfarandenas effektivitet samt förutsätter årlig uppgiftsinsamling och rapportering om förfarandena. Samtidigt görs ändringar som gör förfarandet smidigare också vid normalt saneringsförfarande. En del av ändringarna förutsätts inte direkt i direktivet, men de har ett nära samband med samma mål.

De ändringar som föreslås i lagen om skuldsanering för privatpersoner hänför sig till direktivets mål att underlätta skuldsaneringen för företagare och möjliggöra en ny start. Förutsättningarna för skuldsanering och hindersgrunderna är lättare än tidigare vilket gör att det går fortare att få skuldsanering. Samtidigt görs också vissa andra ändringar på grund av nationella behov. Direktivets krav gäller endast insolventa företagare som upphört med sin näringsverksamhet, men de ändringar som nu föreslås ska tillämpas på alla gäldenärer oberoende av om de har bedrivit näringsverksamhet eller inte.

De föreslagna ändringarna motsvarar också regeringsprogrammets behov av att ändra lagarna om skuldsanering och företagssanering i syfte att förbättra skuldsaneringarna och deras täckning.

De viktigaste förslagen

Ekonomiutskottet har bedömt de aktuella förslagen utifrån sitt ansvarsområde och fäst särskild uppmärksamhet vid förutsättningarna för näringsverksamhet och balansen mellan de föreslagna bestämmelserna ur borgenärernas och gäldenärernas synvinkel. Ekonomiutskottet har tidigare i olika sammanhang, bland annat vid bedömningen av bestämmelserna om anteckningar om betalningsstörningar i kreditupplysningslagen (EkuU 35/2021 rd — RP 109/2021 rd), betonat aspekten att möjliggöra en ny start för företagare och även betydelsen av en balanserad regleringsmiljö för kreditgivningen.

Ekonomiutskottet understöder ändringarna i lagen om företagssanering. För att saneringsförfarandet ska lyckas är det väsentligt att det sker i rätt tid: förfarandet ska kunna inledas så snart som möjligt efter det att det har framkommit att ett sådant förfarande krävs för att företagsverksamheten ska kunna fortsätta med framgång. Av samma orsak fäster utskottet vikt vid exempelvis Early Warning-tjänsten, som erbjuder rådgivning för småföretag och som är i färd med att inledas.

Vid bedömningen av ändringarna i lagen om skuldsanering är det framför allt fråga om avvägning av gäldenärens och borgenärens intressen. Även om det kan bedömas att en del av de ändringar som överskrider direktivets maximikrav i viss mån försämrar borgenärernas ställning, anser ekonomiutskottet utifrån erhållen utredning att den föreslagna regleringen är balanserad. Detta framhävs av att regleringen också kan bidra till att öka den ekonomiska aktiviteten, vilket kan

Utlåtande EkuU 17/2022 rd

bedömas kompensera regleringens konsekvenser ur borgenärernas synvinkel. Det bör dock noteras att de aktuella förslagen utgör en del av en uppsättning rättsakter som påverkar borgenärens risker och därmed också kan påverka priset på och tillgången till krediter. Också ur detta perspektiv är en reglering som på ett balanserat sätt beaktar borgenärens och gäldenärens intressen central, och regleringens konsekvenser bör följas upp.

Ekonomiutskottet fäster också uppmärksamhet vid att det vid hörandet av sakkunniga har uttryckts oro över saneringsförfarandets rättsverkningar för en koncerns borgenärer. Enligt förslaget kan man genom utredarens beslut, både i ett saneringsförfarande i ett tidigt skede och i ett normalt saneringsförfarande, som ett undantag från betalningsförbudet fortsätta att betala avgifter genom ett koncernkontoarrangemang, det vill säga genom moderbolagets konto. Situationerna kan vara förenade med en tolkningsfråga om huruvida en fordran på moderbolaget som uppstår under förfarandet utgör en förmånsberättigad fordran som ska återbetalas. Ekonomiutskottet föreslår att lagutskottet ska överväga om regleringen bör ändras så att utredaren ändå inte kan bevilja tillstånd till betalning, om detta skulle innebära att en fordran på koncernens borgenär ökar och om den ömsesidiga fordran som uppstår genom koncernbolagens avgifter i anslutning till koncernkontot inte kan ges bättre förmånsrätt än det aktuella bolagets övriga fordringsägare.

Ekonomiutskottet fäster också uppmärksamhet vid den föreslagna bestämmelsens förhållande till andra gällande bestämmelser om företagssanering. Av den föreslagna regleringen kan det bli oklart om det tidiga saneringsförfarandet får rättsverkningar som motsvarar den normala företagssaneringen med avseende på andra lagar. Ur denna synvinkel är det väsentligt huruvida den företagssanering som nämns i de övriga lagarna avser ett normalt saneringsförfarande, ett tidigt saneringsförfarande eller båda. Ekonomiutskottet uppmanar lagutskottet att klargöra detta i sitt betänkande.

Sammanfattande synpunkter

Ekonomiutskottet betonar att den aktuella regleringen handlar om att finna en balans mellan de ovan beskrivna gäldenärernas och borgenärernas synpunkter. På basis av den utredning som utskottet fått anser utskottet att dessa intressen har övervägts noggrant vid beredningen av den föreslagna regleringen, och förslagen kan till sina utgångspunkter anses vara motiverade. Samtidigt påminner utskottet om att den föreslagna regleringen endast utgör en del av en större helhet: viktigt med tanke på detta är särskilt de aktuella bestämmelserna om ett positivt kreditupplysningsregister, bestämmelserna om anteckningar om betalningsstörningar och det fortsatta arbetet i företagssaneringsarbetsgruppen samt utvecklandet av den ekonomiska rådgivningen. Enbart skuldsanering förbättrar inte nödvändigtvis gäldenärens ställning tillräckligt, utan det kan finnas behov av stöd och rådgivning också under skuldsaneringen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottet föreslår

att lagutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande EkUU 17/2022 rd

Helsingfors 29.3.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Sakari Puisto saf
medlem Minna Reijonen saf
medlem Janne Sankelo saml
medlem Joakim Strand sv
medlem Veikko Vallin saf
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.